

**‘LIEVER
EEN CLEANE
SUBTOPPER,
DAN EEN
GEDOPEERDE
WINNAAR’**

JONGE LEEUWEN

Jasper Stuyven

(20)

WIELRENNER

Wat als je zoon vandaag voor Bontrager Cycling Team rijdt, tot voor kort de belofteploeg van Lance Armstrong, en steevast wordt genoemd als dé opvolger van Philippe Gilbert en Tom Boonen? Moet je je als ouder dan zorgen beginnen te maken?

Het wielrennen is bezig aan een groot zuiveringsritueel, en iedereen heeft de mond vol van de jonge, nieuwe generatie. Maar hoe ziet de jonge garde zelf de toekomst? Om dat te weten te komen, moeten we volgens de kenners op bezoek bij de familie Stuyven in Leuven. Samenstelling: moeder **Kathleen Catteeuw** (52), vader **Mathieu** (52), dochter **Jolien** (22) en zoon **Jasper Stuyven**, wielergod in spe.

In het gezellige huis vlakbij de ring – **Louis Tobback** woont net om de hoek – treffen we geen trofeeën of andere verwijzingen naar een koersende zoon. Aan overwinningen nochtans geen gebrek: in 2009 werd Jasper wereldkampioen op de weg bij de junioren, het jaar nadien won hij in zijn regenboogtrui Parijs-Roubaix.

Als we met het gezin mee aanschuiven aan de keukentafel, ontmoeten onze ogen de verbeterde blik van de kampioen. Wat ook meteen opvalt: het Livestrong-bandje om zijn pols.

Jasper Stuyven «De vader van een goede vriend is onlangs aan kanker gestorven. Sindsdien heeft dat bandje nog meer betekenis gekregen: ik heb het gevoel dat ik zijn herinnering meedraag.»

HUMO **Het heeft niets te maken met trouw aan Lance Armstrong?**

Jasper «Goh, voor mij is hij niet van zijn sokkel gevallen, als het dat

is wat je bedoelt. Ik blijf de grootste bewondering hebben voor hem als atleet. Wat er gebeurd is, praat ik niet goed. Zijn hang naar macht en de intimidatie die ermee gepaard ging, vond ik nogal ver gaan, dat is zeker niet mijn stijl. Maar om nu te zeggen dat hij al die patiënten heeft bedrogen die hun hoop op Livestrong hadden gesteld, dat vind ik overdreven.

»Hij heeft mijn ploeg opgericht – echt de top qua omkadering – en ik ben hem dankbaar dat ik zo'n kans krijg. Vorig jaar heeft Lance een tijd met ons meegetraind: naast hem rijden, of gewoon met hem aan tafel zitten, dat deed me iets. Veel mensen vinden hem een eikel, maar over zijn persoon kan ik niks slechts zeggen: hij kwam bij mij over als een heel aangename en positieve mens.

»Mijn mening over de hele crisis: ik weet niet of ze er goed aan doen om zo diep te graven, soms gaan ze wel twintig jaar terug. Ze zouden beter een plan opstellen om de doping nu te bestrijden.»

HUMO **Hoe denken jullie erover: maak je je als ouder niet ongerust?**

Mathieu Stuyven «Hoe meer er wordt gekuist, hoe beter voor ons. Bij elke renner die gepakt wordt, denk ik in principe: 'Goed Nieuws!'. Ik hoop alleen maar dat de sport er niet aan ten onder gaat. Dat het allemaal waar blijkt te zijn, is heel confronterend. Het is het ideale

tijdstip voor sommige renners om de waarheid te vertellen en niet langer te ontkennen. We hopen dat alles opgeklaard is als Jasper prof wordt – en dat is volgend jaar al.

»Ik kan niet genoeg tegen doping zijn: het is competitievervalsing. Maar ik vraag me net als Jasper af of ze wel zo ver moeten teruggaan. Je moet een periode juridisch kunnen afsluiten. De UCI gaat niet vrijuit. Ik hoop dat ze dit moment aangrijpen om grondige hervormingen door te voeren.»

Kathleen Catteeuw «We blijven er vertrouwen in hebben. Wat wij zien van het jeugdwielrennen laat alleen het beste verhoppen: volgens ons is daar geen doping te vinden.»

Mathieu «Het boek van **David Millar** (Schots wielrenner, in 2004 betrap op het gebruik van epo, red.) was zeer verhelderend, omdat je het hele proces te zien krijgt. Millar was natuurlijk niet beginnen te koersen om aan de doping te zitten, maar op een gegeven moment staat hij voor de keuze: heb ik alles over voor mijn droom of niet? (*Tegen zijn vrouw*) Heb jij het nu al gelezen?»

Kathleen «Nee, wel 'Alleen winnen telt' van **Johan Bruyneel**. Net voor de affaire losbarstte: toen ik het las, was ik euforisch (*lacht*). Hoe ze werkelijk alles voor die Tour-zeges gedaan hebben, elke bocht van het parcours hadden ze verkend. Ik denk dat daar óók een waarheid instaat. ▶

Jasper Stuyven tussen zijn vader en moeder (links) en in zijn regenboogtrui bij de junioren (midden). Papa Stuyven: 'We waren opgelucht dat hij in Valkenburg, bij de beloften, géén wereldkampioen is geworden. Al die aandacht, al die mensen voor je deur. We waren eerlijk gezegd een beetje ongerust.'

► »Mensen gaan soms ver: de Nederlandse sportjournalist **Mart Smeets** werd omwille van zijn Livestrong-bandje zelfs met de dood bedreigd.»

Jasper «Ik merk dat ik me als wielrenner meer en meer moet verdedigen: mensen denken dat het niet zonder doping kan, hun oordeel is heel hard.»

HUMO **Praat je er vaak over met je ploegmaats en vrienden in het peloton?**

Jasper «Ja. We komen alsmat dichter bij het profpeloton en daar gebeurt het vermoedelijk nog. We vragen ons dan af of de prestatie van die of die renner wel zuiver is. De meesten vinden trouwens dat Armstrong moet boeten voor zijn daden, en dat er een grote schoonmaak moet komen.»

DE EERSTE, GROOTSTE, BESTE

De gesprekken over doping lijken hem te vervelen, dat merken we aan het ongeduldig getrommel van zijn vingers. Hij praat liever over de toekomst: Stuyven staat aan de drempel van een grote carrière en liet dit seizoen – als tweedejaarsbelofte – al mooie dingen zien in de koersen die hij met de profs mocht meerijden.

Jasper «Ik kon me meteen in de debatten mengen – van bij het begin eigenlijk, in de Ronde van Californië. In de Grote Prijs van Wallonië werd ik zevende, die dag was ik heel goed.»

HUMO **In de slotfase reed je op de Citadel van Namen weg van een**

naar adem happende Boonen. Heb je jezelf toen verbaasd?

Jasper «Een beetje wel, al wist ik dat ze me er niet gingen afrijden op de hellingen onderweg. Het was een zware wedstrijd, iedereen was zich aan het voorbereiden op het WK in Valkenburg. Ik focuste op **Boonen**, want die had gezegd dat hij wilde winnen. Toen hij op het einde niet reageerde na een demarrage van enkele renners, ben ik er zelf achteraan gegaan. Achteraf gezien had ik niet op hem moeten wachten.

»Na Valkenburg was ik echt teleurgesteld: ik had er mijn zinnen op gezet om ook bij de beloften wereldkampioen te worden. Het parcours lag me, maar er werd niet gekoerst. En er stond te veel tegenwind. En... *(begint te klagen, iedereen lacht).*»

Mathieu «Wij waren opgelucht dat hij geen wereldkampioen is geworden, dat hebben we vooraf nog tegen elkaar gezegd. Al die media-aandacht, al die mensen voor je deur, de druk om meteen prof te worden... We waren eerlijk gezegd een beetje ongerust.

»*(Tegen Jasper)* Hoeveelste ben je ook alweer geworden?»

Jasper *(zucht)* «Eenenvijftigste. Volgend jaar wil ik weer winnen: dan kan ik in schoonheid afscheid nemen van de jeugdreeksen.»

Mathieu «Hij heeft zich al op elk wereldkampioenschap laten zien, ook nu. Hij kan zich goed focussen op een wedstrijd, dat is zijn grote sterkte. Maar als het dan niet lukt, is de teleurstelling groot.»

HUMO **Kan Jasper moeilijk tegen zijn verlies?**

Kathleen *(knikt)* «Hij is ermee geboren. Altijd en overal, ook in gezelschapsspelletjes: de eerste, de grootste, de beste... Altijd gaan! *(lacht)*»

Jolien Stuyven «Ik liet hem winnen, want dan kon ik nog eens spelen. Als hij niet won, was het gedaan: dan had hij geen zin meer.»

Kathleen «Niemand van ons heeft echt aan competitie sport gedaan. Ik weet niet van wie hij het heeft.»

HUMO **Dat jullie liever hadden dat hij geen wereldkampioen werd, blijft een merkwaardige reactie.**

Mathieu «We hebben nooit ver vooruitgekeken. Jasper was wel gedreven van bij zijn eerste koers bij de aspiranten. We dachten dat hij die misschien niet zou uitrijden, maar hij stond meteen op het podium. Hij heeft nadien altijd bevestigd, alles stap per stap gedaan. En toen werd hij, tot onze grote verrassing, wereldkampioen bij de junioren.»

Kathleen «Toen móésten we er wel even bij stilstaan. Enkele mensen hebben ons op dat moment, op vraag van bondscoach **Carlo Bomans**, wegwijs gemaakt in de wielwereld. We hebben alles eens herbekeken, en gekozen om bepaalde dingen af te houden.

»We hebben er altijd op gestaan dat Jasper iets had om achter de hand te houden. Je mag als achttienjarige niet alles op de sport zetten: er kan nog zo veel gebeuren. Zijn studies zijn voor ons heel belangrijk.»

HUMO **Wat studeer je?**

Jasper «Communicatiemanagement. Ik deed eerst kinesithérapie, maar die combinatie werd te moeilijk. En ik wilde absoluut een bachelor diploma halen – enfin het is erin gestampt *(lacht)*. Ik wil het zelf ook, hoor. Er zijn jongens bij de beloften die al leven als een prof, maar dat is niet aan mij besteed. Wat als het niet lukt? Dan sta je daar.»

Mathieu «Het is afstandsonderwijs, en dat vind ik wel jammer: hij mist het studentenleven. Het mag niet enkel koers zijn.»

Kathleen «We stimuleren Jasper om andere dingen te doen, die niks te maken hebben met wielrennen. Hij spreekt nog veel af met zijn vrienden van vroeger, en zo heb ik het graag.»

Jasper «Ik heb veel vrienden in de koers, maar de band met mijn schoolmakers blijft. We spreken regelmatig af, en dan gaat het niet enkel over koers.»

HUMO **Jullie hebben een nuchtere kijk op de zaak. Maakt dat van jullie atypische wielersouders?**

Mathieu «We zijn er door Jasper ingerold. In het begin wisten wij echt van niks. We wisten zelfs niet dat je aan wielrennen kón doen op jonge leeftijd.»

Jasper «In Leuven was dat enkel mogelijk aan de topsportschool.»

Mathieu «Dat hebben we meteen afgeblokt. Niks van: humaniora, tussen het gewone volk. Eerst begreep ik niets van al die verschillende reglementen en soorten koersen – ik had er nog nooit van gehoord. ►

Jasper Stuyven samen met Tom Boonen (uiterst rechts en links op de foto rechts) op de uitreiking van de Flandrien 2012: 'Ik de nieuwe Boonen of Gilbert? Graag. Wie zou daar niet voor tekenen?'

► Maar we zijn altijd meegegaan – hij moest gebracht worden – en zo zijn we erin gegroeid. Het is een boeiende wereld.»

Kathleen «Al sinds zijn twaalfde weten we elk weekend wat te doen. Soms tot vervelens toe, daar ben ik eerlijk in.»

Jolien «Omdat Jasper in de Verenigde Staten zat, konden we afgelopen zomer eindelijk eens ergens anders naartoe. Of kwamen er zonder problemen eens frieten op tafel.»

Kathleen «Je leert veel mensen kennen, in het begin was het een grote familie. Dan stonden we daar met onze parasol: vader die de benen masseerde, moeder die de rijsttaart sneed (*lacht*). Nu is dat allemaal niet meer nodig – wij zijn overbodig geworden. De afstand is veel groter geworden: in een profkoers geraken we er zelfs helemaal niet meer bij, soms zien we hem pas vier uur na de wedstrijd. Vroeger konden we meteen op hem inpraten als hij ontgoocheld was. Je zal *paskes* moeten regelen, jongen.»

Jasper «Ik heb het begrepen.»

HUMO Een voordeel: Jasper moet alvast jouw droom niet verwezenlijken.

Mathieu «Je ziet soms vaders die te fanatiek zijn. Wij staan daar wat lossier tegenover, het mag niet te serieus zijn. We hebben veel jongens zien afvallen, om verschillende redenen: een lief, studies, of ge-

woon omdat ze het niet meer zagen zitten om hun vaders droom te realiseren.»

HUMO Sinds kort is er ook een supportersclub. Naar het schijnt heb je die boot lange tijd afgehouden.

Jasper «Ik zag ze daar al met een bus op de wedstrijden verschijnen, terwijl ik nog wilde groeien als renner. Zo'n fanclub zou ook alleen maar voor verplichtingen zorgen.»

»Nu, ondertussen vind ik het een fijn initiatief: het klikte en we hebben goede afspraken gemaakt. Het is ook een blijk van waardering.»

HUMO Organiseren jullie dan ook eestfeesten of tombola's?

Kathleen «Nee, dat is te veel gedoe – bezigheidstherapie voor in de winter. Maar ik weet dat het de gewoonte is in het wielermilieu.»

Mathieu «Waarom eigenlijk? Voor een nog mooiere fiets, of betere wielen? Daar doe ik niet aan mee, die betaal ik dan liever zelf. Ik zal nooit vergeten hoe we begonnen zijn: met een eenvoudige tweedehandsfiets. Plots hadden we een paar goede wielen nodig: 1.000 euro. *Goe zot*, dacht ik, de fiets had maar 300 euro gekost. Nu heb ik me er allang bij neergelegd dat wielen zo veel kosten.»

Jasper «En ik heb dan nog het geluk gehad dat ik vrij snel materiaal van de ploeg kreeg. Eerst een fiets, en vanaf vorig jaar al mijn materiaal.»

Kathleen «Jasper is vroeg Belgisch kampioen geworden, dat maakt

een verschil. Want er kruipt inderdaad veel geld in wielrennen: speciale *onderlijfkes*, schoenen, een tijdrijhelm.»

HUMO Dat betaalt zichzelf toch terug als Jasper in Monaco gaat wonen?

Kathleen «Klopt, en dan ga ik met mijn vriendinnen koffiedrinken en winkelen (*lacht*). Nee, dat hij maar hier blijft, Tom Boonen is er toch ook van teruggekomen.»

ZWARTE ZONDAG

HUMO Lance Armstrong koos Axel Merckx om zijn belofteploeg te leiden. Hoe belangrijk is hij voor jou?

Jasper «Heel belangrijk. Axel is een grote naam in het wielrennen. Het klikte meteen en we hebben een goed contact. Hij had me twee jaar geleden al gevraagd, maar toen moest ik te veel toegevingen doen voor mijn studies. Uiteindelijk is er een compromis uit de bus gekomen.»

»Behalve door de professionele manier van werken, werd ik ook aangetrokken door het avontuur: alleen naar de Verenigde Staten reizen en daar op eigen benen leren staan. Ik heb het me nog niet beklagd: ik leer veel, op alle vlakken. Maar hoewel ik het nest verlaten heb, ben ik nog altijd graag thuis. Ik koers ook veel in België.»

Kathleen «Hij wilde de sprong wagen en we gunden het hem. In het begin hebben we wel wat tegen-

gesputterd, maar je kan zoiets niet blijven weigeren – je moet loslaten.»

Mathieu «Het heeft ook zo z'n voordelen dat hij ginder zit: terwijl hij levenservaring opdoet en z'n talen bij-schaaft, kan hij rustig verder groeien. Ver van het wielergekke Vlaanderen, waar de druk soms te groot is.»

Kathleen «We hebben Axel ondertussen leren kennen als een aimabel man. Hij stelde ons altijd gerust als we met iets zaten. Maar eigenlijk maken we ons niet al te veel zorgen: zo hebben we ook altijd heel openlijk over doping gepraat met Jasper.»

HUMO Op welke manier?

Kathleen «Gewoon, hier aan tafel, tijdens het eten. Vorig jaar, toen hij naar de Ronde van Californië ging en voor het eerst meereed met de profs, was ik nieuwsgierig: 'Wat doen die allemaal? Hoe zijn die? Heb je iets gemerkt?'

Mathieu «Door over de dingen te praten, is hij ook voorbereid. We willen Jasper gezond boerenverstand bijbrengen. Of nog beter: gezonde argwaan.»

HUMO Wat als Jasper er op een goeie dag toch voor kiest om doping te nemen?

Mathieu «Dan zou ik heel ontgoocheld zijn. (*Stil*) Daar zou ik me van distantiëren.»

Kathleen «Ik heb al gezegd dat ik dan niet meer naar de koers kom.»

Jasper «Voor mij is het duidelijk:

ik ben liever een cleane subtopper, dan een gedopeerde winnaar.»

Mathieu «Het doet me plezier dat je dat zegt.»

HUMO Kan je begrip opbrengen voor renners die toch overstag gaan?

Jasper «Ik snap dat je risico's neemt als je wil winnen. Maar dan moet je niet over procedurefouten beginnen te zagen als je betrapt wordt. Dan verkies ik mensen als **Filip Meirhaeghe**: die gaf de feiten meteen toe en de kous was af. Voor hem heb ik nog respect.»

»Hoe dan ook: je moet sterk in je schoenen staan, er echt in geloven dat je zonder kan en wil. Ik hoop dat ik niet gauw voor de keuze kom te staan.»

Kathleen «Het is bij iedereen hetzelfde verhaal: het gebeurt altijd op een zwak moment. En daarna wordt je leven één grote leugen: de waarheid mag niet aan het licht komen.»

En als dat wél gebeurt, komt er vaak agressie aan te pas. Je ziet dat ook met kinderen: als ze iets mispeuterd hebben en betrapt worden, zijn ze heel kwaad en ontkennen alles.»

HUMO Binnenkort maak je de overstap naar de profs. In welke richting zie je jezelf evolueren?

Jasper «Ik ben toch eerder een renner voor de klassiekers. Ik won Parijs-Roubaix en werd er ook al eens tweede. Ik voel me zo goed op die kasseien, het is een plezier om daar te rijden (*glundert*). Maar ik ben een allrounder: in principe kan ik ook de Ardense klassiekers en de kleinere rondes aan.»

Kathleen «Ik ben blij dat hij de richting van de klassiekers uitgaat. De Ronde van Frankrijk heeft toch nog altijd iets onmenselijks. Anderzijds: het zou voor ons wel mooi zijn om daar te gaan kijken (*lacht*).»

»We zijn ooit in Parijs geweest: terwijl wij de winkels op de Champs-Élysées aan het bekijken waren, inspecteerde Jasper – hij was amper tien jaar – de kasseien. Hij vroeg zich af of de stoeprand hoog genoeg was om met zijn fiets in het gootje te rijden. Toen al, het zal er dus zeker van komen.»

HUMO Naar het schijnt zijn er al contacten geweest met profploegen – Patrick Lefevere lijkt geïnteresseerd.

Jasper «Er is al gesproken, maar niks concreets – ik hou de boot nog af. Ik wil eerst een goed derde jaar

rijden bij de beloften. Sommige mensen denken ondertussen zelfs dat ik geen prof wil worden. Ik koers vooral graag, en dat wil ik ook bij de profs kunnen doen – af en toe eens mijn kans gaan.»

Mathieu «Geld mag geen rol spelen, het koersplezier primeert. Ook als prof moet hij kunnen groeien, en bij een ploeg als Omega Pharma-Quick-Step lijkt me dat moeilijk – hoewel, ik kan me vergissen. Een buitenlandse ploeg zou geschikt zijn, omdat hij daar opnieuw in de luwte kan groeien, zonder dat de Belgische pers er met haar neus opzit. Het wordt geen gemakkelijke keuze, soms schrik je van de lonen die sommige neoprofs krijgen. Dat zijn dan misschien potentiële Tour-winnaars, maar het zijn toch grote bedragen voor zulke jonge mensen.»

Kathleen «Ik zie er een beetje tegenop. Het zijn hier telkens helse dagen als er van categorie moet worden gewisseld. Jasper loopt dan hele dagen zenuwachtig rond. Kiezen is altijd iemand teleurstellen en daar heeft hij het dan moeilijk mee.»

HUMO De druk zal in elk geval toenemen. Je carrière zal misschien niet geslaagd zijn zonder een klassieker op je palmares. Boezemt je dat geen angst in?

Jasper «Ze zeggen weleens dat ik de nieuwe Boonen of Gilbert word: graag. Wie zou daar niet voor tekenen? Maar met minder zal ik ook tevreden zijn: ik bekijk het allemaal stap voor stap. En met de druk kan ik sowieso goed overweg. Het jaar dat ik wereldkampioen was, won ik nog altijd veel grote wedstrijden.»

Jolien «Soms was hij wel *ambulant*: 'Ze zaten weer allemaal in mijn wiel, vandaag.' (*iedereen lacht*).»

Mathieu «Je moet ambitie hebben, wil je topsporter worden.»

Jolien «Het heeft er altijd al ingezet: Jasper is twee jaar jonger dan ik, maar kon veel eerder fietsen.»

Kathleen «Eigenlijk is het allemaal begonnen op de tweede Zware Zondag, de dag van de federale verkiezingen in mei 1995: nadat we gestemd hadden, wilden we Jolien leren fietsen. Jasper was drie en zei: 'Ik kan dat ook, mijn wieljes moeten eraf.' En hij reed meteen helemaal alleen – het begin van een mooie carrière (*lacht*).»

Joost Vandensande
Foto's Jelle Vermeersch

Axel Merckx

PLOEGLEIDER BONTRAGER CYCLING TEAM

'Een diamant die nog moet geslepen worden'

Axel Merckx «Een talent als Jasper kom je zelden tegen. Hij is een zegen voor elke ploegleider: een harde, positief ingestelde werker die zijn droom wil doen uitkomen. Hij had gemakkelijk dit jaar al kunnen overstappen, maar tot mijn groot plezier wil hij nog wachten. Typisch Jasper: hij blijft heel rustig, slaat geen stappen over.»

»Het grootste voordeel van een Amerikaanse ploeg is dat je de druk van de supporters in België kan wegnemen. Die kan enorm wegen op zo'n jongen, velen gaan eraan ten onder.»

»Ik herken me een beetje in Jasper, ik wilde ook op mijn eigen benen staan – weg van België, weg van huis. Alleen heeft hij véél meer klasse dan ik (*lacht*).»

HUMO Wat voor een renner zie je hem worden?

Merckx «Hij is een heel complete renner, maar vooral: hij heeft een goeie sprint en kan het afmaken. Iemand als hij moet alle klassiekers aankunnen.»

»Jasper is een leider, hij gedraagt zich heel volwassen: in de koers geeft hij de richtlijnen als ik niet bij de renners geraak. De ProTourploegen zullen voor hem in de rij staan. Het is een diamant; hij moet allen nog geslepen worden.»

HUMO De samenwerking met Lance Armstrong hebben jullie wel moeten stopzetten.

Merckx «We konden niet anders: de UCI heeft ons verplicht ons volledig los te maken van Lance. Livestrong kon niet meer instaan voor de sponsoring, vandaar dat we nu 'Bontrager Cycling Team' heten.»

HUMO Je hebt altijd een sterke band gehad met Armstrong. Bestaat die nog steeds?

Merckx «Het is zoals met **Floyd Landis**: ik heb met die jongens in de ploeg gereden, we hebben samen gestreden. De relatie die ik met hen heb opgebouwd, blijft. Ik weiger Lance uit te spuwen, iedereen verdient een tweede kans. Hij heeft zware fouten gemaakt, maar heeft nog altijd meer goed gedaan voor de sport dan slecht. Ook het belang van Livestrong valt niet te onderschatten.»

»Als het slecht gaat, weet je wie je vrienden zijn. Ik blijf achter hem staan, zo ben ik opgevoed.»

HUMO Je vader was eerst geschandaliseerd, later heeft hij die woorden ingetrokken. Wat was er aan de hand?

Merckx «Mijn vader denkt er hetzelfde over als ik: ook hij wil Lance niet laten vallen.»

»Vroeger was het verre van perfect, maar laten we stoppen met oude koeien uit de sloot te halen. De jeugd weet dat het clean moet, én de controles zijn veel strenger geworden. De toekomst zal uitwijzen of dat zal volstaan.» (*jvds*)